

सबै क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालय, जिल्ला शिक्षा कार्यालय एवम् विद्यालयहरूलाई निर्देशन कार्यान्वयन सम्बन्धी सूचना

अनिवार्य आधारभूत शिक्षाका लागि शैक्षिक सत्र २०७४ मा विद्यार्थी भर्ना, विद्यालय स्वागत तथा विद्यार्थी टिकाउ र सिकाइ उपलब्धिमा सुधार कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि तपसिलमा उल्लेख गरिएअनुसारका निर्देशनहरू गर्न गराउन हुन सम्पूर्ण क्षेशिनि, जिशिका एवम् विद्यालयहरूलाई पूनः यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ । (विस्तृत जानकारीका लागि मिति २०७३ माघ/चैत्र १६ गतेको गोरखापत्र हेर्नुहुन)

साथै हाल विद्यालय बाहिर रहेका विद्यालय उमेर समूहका बालबालिकाहरूको वैयक्तिक विवरण सम्बन्धी घरधूरी सर्भेक्षण फारामको नमुना पनि यसै साथ संलग्न छ । आवश्यकताअनुसार प्रयोग गर्न गराउन हुन समेत अनुरोध छ ।

“हामी सबैको इच्छा, अनिवार्य निःशुल्क आधारभूत शिक्षा”

(शैक्षिक सत्र २०७४ को विद्यार्थी भर्ना अभियानका लागि आदर्श वाक्य)

१. अनिवार्य शिक्षाका लागि विद्यार्थी भर्ना अभियान कार्यक्रममा शिक्षा क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी एवम् गैर सरकारी सङ्घसंस्था आदिको भूमिका कटान गर्ने ।
२. सघन भर्ना अभियान कार्यक्रम सञ्चालनका लागि कार्य योजनासहित कार्यान्वयन गर्ने ।
३. विद्यार्थी भर्ना अभियान कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन सरोकारवालाहरूको अधिकतम सहयोग प्राप्त हुने वातावरण तयार गरी परिचालन गर्ने ।
४. शैक्षिक सत्र सुरु हुनुभन्दा अगावै विद्यालयबाहिर रहेका विद्यालय उमेर समूहका बाल बालिकाहरूको पहिचानसहितको विवरण तयार गरी क्षेशिनिमार्फत शिक्षा विभागमा पठाउने व्यवस्था गर्ने ।
५. चार वर्ष उमेर पुरा गरेका बाल बालिकाहरूलाई भर्ना अभियान कार्यक्रममा प्रारम्भिक बाल कक्षामा भर्ना गराउन अभिप्रेरित गर्ने ।
६. विद्यार्थी भर्ना अभियान कार्यक्रममा घरदैलो, निमन्त्रणा पत्र, अभिभावकलाई शिक्षाको महत्त्व सम्बन्धी परामर्श सेवा जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
७. अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा लागु गर्नका लागि विद्यालय उमेर समूहका कुनैपनि बाल बालिका विद्यालय बाहिर नरहने गरी प्रतिबद्धताका साथ घोषणा गर्ने ।
८. जिल्लाभित्र बोलिने स्थानीय भाषामा स्थानीय परिवेशअनुसार प्रचार प्रसार सामग्री निर्माण गरी प्रचार प्रसार गर्ने ।
९. विद्यालय बाहिर रहेका बाल बालिकाहरूलाई विद्यालय भर्ना एवम् टिकाउने क्रियाकलाप आ-आफ्नो विद्यालय सुधार योजना (SIP) मा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
१०. सबै किसिमका अपाङ्गता भएका बाल बालिकाहरूलाई उमेरअनुसार मिल्दो प्रारम्भिक बाल शिक्षा कक्षा तथा विद्यालयहरूमा निःशुल्क भर्नाको व्यवस्था मिलाउने ।
११. नयाँ भर्ना हुन आउने बाल बालिकाहरूका लागि जन्मदर्ता प्रमाण पत्र अनिवार्य गरिनुपर्ने साथै जन्मदर्ता नम्बर विद्यार्थी भर्ना अभिलेख तथा विद्यार्थी हाजिरी पुस्तिकामा अभिलेखीकरण गरी विद्यालयको विद्युतीय शैक्षिक सूचना पद्धतिमा प्रविष्टि (Entry) गर्ने ।
१२. नयाँ भर्ना हुन आउने बाल बालिकाहरूको नियमित रूपले Tracking गरी भर्ना र टिकाउको विश्लेषण गर्ने ।
१३. लक्षित समूहका विद्यार्थीहरूलाई अनिवार्य रूपले प्रोत्साहन स्वरूप छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने ।

१४. विद्यालय उमेर समूहका नयाँ बाल बालिका भर्ना गर्ने विद्यालयहरूले विद्यार्थीसहितको विवरण जिशिका मार्फत शिक्षा विभागमा तुरुन्त पठाउने ।

१५. हरेक विद्यालय,स्रोतकेन्द्र तथा जिशिकाले विषयगत ,कक्षागत र तहगत सिकाइ उपलब्धिको विश्लेषण गरी आगामी शै.स.२०७४ का लागि सि.उ. लक्ष्य किटान साथ आ-आफ्नो कार्यक्षमता प्रदर्शन गर्ने सोअनुसार भए नभएको अनुगमन गर्ने र सोको प्रतिवेदन क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालय र शिक्षा विभागमा पठाउने ।

१६. जिल्ला शिक्षा कार्यालयले विद्यालयमा भर्ना हुन नसकेका बाल बालिकाहरूको विवरण अद्यावधिक गरी सार्वजनिक गर्ने र सो विवरण गाउँपालिका/न.पा., स्रोतकेन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति ,क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालय र शिक्षा विभागमा पठाउने ।

नेपाल सरकार
शिक्षा मन्त्रालय
शिक्षा विभाग
जिल्ला शिक्षा कार्यालय.....

हाल विद्यालय बाहिर रहेका पुर्व-प्राथमिक उमेर समूहका बालबालिका (३ देखि ४ वर्षका) र विद्यालय जाने उमेर समूहका (५देखि १६ वर्षका) बालबालिकाको वैयक्तिक विवरणसम्वन्धी घरधुरी सर्भेक्षण फाराम, २०७३

यो फाराम प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको वडागत रूपमा क्रमशः प्रत्येक गाउँ/टोल अन्तरगतका सबै घरधुरीमा रहेका हाल विद्यालय बाहिर रहेका पुर्व-प्राथमिक उमेरसमूहका बालबालिका (३ देखि ४ वर्ष उमेरका) र विद्यालय जाने उमेरसमूहका (५ देखि १६ वर्ष उमेरका) बालबालिकाको वैयक्तिक विवरण भर्नु पर्दछ । यो फाराम भर्नु अगाडि तलको तालिकाको प्रत्येक महलमा मागिएका विवरणको बारेमा स्पष्ट हुने सोकालागि तालिकाको अन्त्यमा प्रत्येक महलका बारेमा दिईएको फाराम भर्ने निर्देशनहरू र नोट राम्ररी अध्ययन गर्ने र सोही अनुसार प्रत्येक महलमा (महल नं. १ देखि १२ सम्म) मागिएका विवरणहरू क्रमशः उल्लेख गर्ने । अन्त्यमा प्रत्येक बालबालिकाको विवरणको आधारमा यस फारममा राखिए अनुसारको प्रत्येक वडाको सारांश समेत भर्ने ।

तलको विवरण अनुसार यस वडाको सारांशः	जिल्ला:	गाउँपालिका/न.पा.	वडा नं.	यस वडाको जम्मा विद्यालय बाहिर रहेका:	बालिका		जम्मा विद्यालय बाहिर रहेका	बालिका	
					बालक		बालबालिकामध्ये बीचैमा कक्षा छोडेका:	बालक	

[illegible]

क्र.सं.	गाउँ/टोलको नाम	विद्यालय बाहिर रहेको बालबालिकाको		बाबु/आमा/ अभिभावकको नाम र थर	जन्मेको साल				दलित, जनजाति र दलित, जनजाति र मुस्लिम बाहेक अरु (संकेतमा)	लिङ्ग: संकेतमा लेख्ने	अपाङ्गता भएसोको प्रकार: संकेतमा लेख्ने	वीचैमा विद्यालय छाडेको भए छाडेको कक्षा	कहिल्यै पनि विद्यालय नजानु वा विद्यालय छाड्नुको मुख्य कारण	बाबु/आमा/ अभिभावकको मुख्य २ पेशा/आयश्रोत (संकेतमा)		गरीबीको परिचय-पत्र प्राप्त गरेको नम्बर	जन्मदर्ता नम्बर	घरघुरी नम्बर (निर्वाचन आयोगले प्रदान गरेको घरघुरी नम्बर लेख्ने)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
		नाम	थर											मुख्य पेशा नं.	मुख्य पेशा नं.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
		महल नं.१	महल नं.२		महल नं.३	महल नं.४				महल नं.५	महल	महल	महल	महल नं.९	महल नं.१०		महल		महल नं.१२																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
२३					२	०		...																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												</

फाराम भर्ने निर्देशनहरू:

महल नं.१: सर्भेक्षण गर्ने गाउँटोलको नाम लेख्ने । महल नं.२ मा विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको नाम क्रमशः लेख्ने । महल नं.३: मा विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको बाबु/आमा/ अभिभावकको नाम लेख्ने । महल नं.४: मा विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको जन्म मिति साल ४ अंकमा लेख्ने । महल नं.५: मा विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको जात/जाति तलको नोटमा दिईएको जात/जातिमध्ये कुनमा पर्छन सोही अनुसार क्रमशः दलित भए “१”,जनजाति भए “२” र दलित र जनजातिर मुस्लिमबाहेक अरुभए “३” र मुस्लिम “४” लेख्ने । महल नं.६: मा विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकामध्ये केटी भए “१” ,केटा भए “२” र तस्रो लिङ्गी भए “३” लेख्ने । महल नं.७: मा विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकामध्ये कोही अपाङ्ग भए कस्तो प्रकारको अपाङ्गता हो सोकोलागि: शारीरिक अपाङ्गता (शारीरिक अङ्गहरूको सञ्चालन, प्रयोग र हिडडुलमा आएको समस्या भएका) भए “१” लेख्ने,। बौद्धिक अपाङ्गता /सुस्तमनस्थिति (उमेर अनुसार बौद्धिक विकास नभएका र वातावरण सापेक्ष क्रियाकलाप गर्न कठिनाई भएका) भए “२” लेख्ने । बहिरा तथा सुस्तश्रवण (नसुन्ने, अस्पष्ट बोल्ने वा बोल्न नसक्ने र सञ्चारका लागि साङ्केतिक भाषा प्रयोग गर्ने) भए “३” लेख्ने । पूर्ण दृष्टिविहीन (कुनै पनि वस्तुको आकार र रङ्गको ज्ञान नभएका तथा पूर्णरूपमा देख्न नसक्ने) भए “४” लेख्ने । न्युन दृष्टि (१० देखि २० फिटवाट स्नेलेन तथा Vision/E-chart देख्न नसक्ने) भए “५” लेख्ने । श्रवण दृष्टिविहिन (पूर्णरूपमा देख्ने र सुन्ने क्षमता दुवै नभएका) भए “६” लेख्ने । स्वरबोलाईसम्बन्धी अपाङ्गता (बोल्नमा कठिनाई भएका (जस्तो: बोल्दा भकभकाउने) भए “७” लेख्ने । र बहुअपाङ्गता (माथिका १ देखि ७ सम्मका अपाङ्गताका प्रकारहरूमध्ये दुई वा दुईभन्दा बढि अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरू) भए “८” लेख्ने ।

महल नं ८: मा: विद्यालय बाहिर रहेको बालबालिकामध्ये विद्यालयमा भर्ना भई वीचैमा विद्यालय छाडेको भए कन कक्षावाट छाडेको भो “छाडेको कक्षा” लेख्ने । महल नं. ९ मा कहिल्यै पनि विद्यालय नजानु वा विद्यालय छाड्नुको संभावित निम्न मुख्य कारणलाई निम्न संकेत दिने: गरीबिको कारणले भए “१” लेख्ने, विद्यालय टाढा भएको कारणले भए “२” लेख्ने, शारीरिक अपाङ्गताको कारणले भए “३” लेख्ने, आफू वा परिवारका अन्य सदस्यको अस्वास्थ्यताको कारणले भए “४” लेख्ने, भाषिक कारणले विद्यालयमा हुने पठनपाठन वुझ्न कठिनाई भएकाले भए “५” लेख्ने, द्वन्दका कारणले भए “६” लेख्ने, वसाई सराईका कारणले भए “७” लेख्ने, चाडो विवाह भएको कारणले भए “८” लेख्ने, घरमा भाई बहिनीको हेरचाह तथा घरायसी काम गर्नु पर्ने भएकाले भए “९” लेख्ने, सामाजिक विभेदको कारणले भए “१०” लेख्ने, शिक्षक/शिक्षकवाट भएको दुर्व्यवहारका कारणले भए “११” लेख्ने, पढन मन नलागेको कारणले भए “१२” लेख्ने, अर्काको घरमा काम गर्नु वा मजदुरी गर्नु परेकाले भए “१३” लेख्ने, अन्य कारणले भए “१४” लेख्ने ।

महल नं. १० मा बाबु/आमा/अभिभावकको संभावित निम्न मुख्य २ पेशा/आयश्रोतलाई क्रमशः कृषिलाई “१”, व्यापारलाई “२”, पशुपालनलाई “३”, सरकारी नोकरीलाई “४”, अन्य निजी संघ-संस्थामा नोकरीलाई “५”, कुनै कलकारखानामा ज्याला मजदुरीलाई “६”, कुनै व्यक्तिको निजी घर तथा व्यवसायमा ज्याला मजदुरीलाई “७” र अन्यलाई “८” ले संकेत गर्ने । महल नं. ११ मा बाबु/आमा/अभिभावकले सरकारवाट प्रदान गरिएको गरिवीको परिचय-पत्र प्राप्त गरेको छ भने सोको नम्बर गरिवीको स्तर समेत लेख्ने । र महल नं.१२: मा निर्वाचन आयोगद्वारा प्रदान गरिएको घरघरी नम्बर लेख्ने ।

अ) दलितभिन्न देहायका जातिहरू पर्दछन् : १)लोहार २)सुनार ३)कामी ४) दमाई ५) सार्की ६) वादी ७) गाइने ८) कुसुले ९) कुचे १०) च्यामे ११) पोडे १२) चमार १३) धोवी १४) पासवान (दुसाध) १५) तत्मा १६) डोम १७) वातर १८) खत्वे १९) मुसहर २०) सन्थाल २१) सतार २२) हलखोर

आ) जनजातिभिन्न देहायका जातिहरू पर्दछन् : १) किसान २) कुमाल ३) कुशवाडिया ४) कुसुण्डा ५) गनगाई ६) गुरूङ ७) चेपाङ ८) छत्त्याल ९) छैरोतन १०) जिरेल ११) भाँगड १२) डोल्पो १३) ताडवे १४) ताजपुरिया १५) तामाङ १६) थकाली १७) तीन गाउँले थकाली १८) तोफ्फेगोला १९) थामी २०) थारू २१) थुदाम २२) दनुवार २३) दराई २४) दुरा २५) धिमाल २६) नेवार २७) धानुक (राजवंशी) २८) पहारी २९) फ्री ३०) नकारिया ३१) बरामो ३२) बाह्र गाउँले ३३) बोटे ३४) भुजेल ३५) भोटे ३६) मगर ३७) माभी ३८) माफाली थकाली ३९) मेचे (बोडो) ४०) मुगाली ४१) याक्खा ४२) राई ४३) राउटे ४४) राजवंशी (कोच) ४५) राभी ४६) लार्के ४७) लिम्बू ४८) लेप्चा ४९) ल्होमी (शिङसावा) ५०) ल्होपा ५१) बालुङ ५२) व्यासी ५३) शेर्पा ५४) सतार (सन्थाल) ५५) सियार ५६) सुनवार ५७) सुरेल ५८) हायु ५९) ह्याल्मो ।

सर्भेक्षकको नाम: प्रमाणित गर्ने स्रोतव्यक्ति/Lead School को प्र.अ./CLC सहजकर्ताको नाम:
सही: सही:
मिति: २०७३/...../..... मिति:२०७३/...../.....